

Nieuwsbrief SR Updates

Nummer 18, 2021

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:765](#) 25-05-2021

Post-Keskin. Afwijzing voorwaardelijk getuigenverzoek omdat noodzaak niet is gebleken.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:760](#) 25-05-2021

Cassatie in belang der wet. Kan in dergelijk geval rechter die deze maatregel oplegt bepalen dat duur van maatregel is gemaximeerd?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:763](#) 25-05-2021

Kan geldbedrag dat is overgeschreven van de bankrekening van het slachtoffer naar de bankrekening van een stichting worden aangemerkt als wederrechtelijk verkregen voordeel?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:746](#) 25-05-2021

Verwerping verweer bewijsuitsluiting na onrechtmatige doorzoeking auto.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:764](#) 25-05-2021

Volgt uit omstandigheid dat (mede)veroordeelde bestuurder is van een stichting, waarnaar van de bankrekening van het slachtoffer geld is overgemaakt, dat dit geldbedrag moet worden aangemerkt als wederrechtelijk verkregen voordeel?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:768](#) 25-05-2021

Middelen over 1. afwijzing voorwaardelijk getuigenverzoek omdat noodzaak niet is gebleken en 2. gebruik van getuigenverklaring voor het bewijs.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:756](#) 25-05-2021

Heeft het hof de vordering van de benadeelde partij en de in verband daarmee opgelegde schadevergoedingsmaatregel, in het bijzonder voor wat betreft de materiële schade, terecht toegewezen?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:769](#) 25-05-2021

Over een rechter die via een audioverbinding heeft deelgenomen aan het onderzoek ter terechtzitting, zonder rechtstreeks verband met de epidemie van COVID-19.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:777](#) 25-05-2021

Hof heeft niet beslist op ter terechtzitting gedaan verzoek tot teruggave van onder verdachte in beslag genomen geldbedrag op de grond dat officiële kennisgeving van inbeslagneming van geldbedrag ontbreekt.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:758](#) 25-05-2021

Klachten over vordering benadeelde partij (inkomsten uit prostitutiewerkzaamheden).

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:771](#) 25-05-2021

Middel over het gebruik van het uittreksel uit de justitiële documentatie bij de strafmotivering.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:773](#) 25-05-2021

Vordering officier van justitie ex artikel 552f Sv tot onttrekking aan het verkeer van in beslag genomen computerkast en iPad.

Annotatie

[Horen benadeelde als getuige in zedenzaak.](#)

mr. J.H.J. Verbaan

Annotatie

[Cassatie in het belang der wet: maximale duur tbs met verpleging.](#)

mr. J.H.J. Verbaan

RECHTSPRAAK

Vordering officier van justitie ex artikel 552f Sv tot onttrekking aan het verkeer van in beslag genomen computerkast en iPad.

Vordering officier van justitie ex artikel 552f Sv tot onttrekking aan het verkeer van in beslag genomen computerkast en iPad.

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof de onder de belanghebbende in beslag genomen Medion computerkast en Apple iPad ten onrechte, althans ontoereikend gemotiveerd, heeft onttrokken aan het verkeer.

Het hof heeft niet toereikend gemotiveerd waarom de Medion computerkast en de Apple iPad met de overige verbeurd verklaarde voorwerpen behoorden tot 'een gezamenlijkheid van voorwerpen met betrekking waartoe en met behulp waarvan strafbare feiten zijn begaan, terwijl het ongecontroleerde bezit daarvan in strijd is met het algemeen belang'. Het cassatiemiddel klaagt daarover terecht.

Gelet op het bepaalde in artikel 552f lid 1 Sv, zal de Hoge Raad de zaak verwijzen naar het gerecht waarvoor de strafzaak in eerste aanleg is vervolgd.

De Hoge Raad vernietigt de beschikking van het hof, maar uitsluitend wat betreft de beslissing over de daarin vermelde Medion computerkast en Apple iPad, verwijst de zaak naar de rechtbank Zeeland-West-Brabant, zittingsplaats Middelburg, opdat de zaak ten aanzien daarvan opnieuw wordt behandeld en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-05-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:773

Zaaknummer: 20/00018

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: J.J.J. van Rijsbergen

Wetsartikelen: 36c Sr en 552f Sv

ANNOTATIE

Horen benadeelde als getuige in zedenzaak.

mr. J.H.J. Verbaan

Commentaar bij HR 25 mei 2021, ECLI:NL:HR:2021:768.

De verdediging klaagt namens verdachte, ten aanzien van wie ontucht plegen met een aan zijn zorg en waakzaamheid toevertrouwde minderjarige, meermalen gepleegd, is bewezen verklaard, dat de afwijzing door het hof van het door de verdediging gedane voorwaardelijke verzoek tot het horen van benadeelde als getuige ontoereikend is gemotiveerd en dat het gebruik van de eerder door deze getuige afgelegde verklaring voor het bewijs onverenigbaar is met artikel 6 lid 3 aanhef en onder d EVRM, omdat de verdediging het ondervragingsrecht niet heeft kunnen uitoefenen.

Het hof heeft ten aanzien van de bewezenverklaring verder overwogen dat naar aanleiding van verzoeken van de verdediging in hoger beroep de verklaring die benadeelde op 27 september 2011 heeft afgelegd, door een deskundige is onderzocht. De deskundige – drs. J. van der Sleen – is door de raadsheer-commissaris van het hof benoemd om advies uit te brengen over de totstandkoming van het studioverhoor, de wijze waarop dat is afgenomen en de vraag wat er vanuit de expertise van de deskundige gezegd kan worden over de betrouwbaarheid van de afgelegde verklaringen. De deskundige heeft daartoe het dossier ontvangen en de audiovisuele registratie van het verhoor van benadeelde in de kindvriendelijke studio. Om iets te kunnen zeggen over de waarde van de verklaring wordt in de analyse namelijk niet alleen gekeken naar de inhoud van de verklaring van het kind, maar ook naar de ontstaansgeschiedenis van die verklaring. Met betrekking tot de inhoud van de verklaring over het vermeende delict, is door de deskundige gekeken naar volledigheid, accuraatheid en consistentie. Met betrekking tot de ontstaansgeschiedenis van de verklaring van een kind over een zedendelict is onderzocht of er reële scenario's zijn waardoor de verklaring kan zijn ontstaan, terwijl het vermeende zedendelict niet of niet op de in de verklaring beschreven wijze heeft plaatsgevonden (alternatieve scenario's).

De conclusie die drs. J. van der Sleen na afloop van het onderzoek heeft getrokken en zoals die is opgenomen in het door haar opgemaakte rapport d.d. 30 juli 2019, luidt:

‘Er zijn geen serieuze problemen met de inhoud van de verklaring van benadeelde. Haar verklaring is voor een zesjarige niet onvolledig, er zijn geen grote problemen met de accuraatheid van haar verklaring en er zijn evenmin grote problemen met de consistentie van haar verklaring.

Er is een onopgehelderd punt rondom de beschikbaarheid van snoep voor de kinderen. Moeder stelt dat er altijd snoep op tafel stond en geeft daarmee aan dat het vreemd is dat kinderen seksuele handelingen bij verdachte verrichten voor snoep.

Op basis van het dossier zoals dat er nu ligt, vind ik evenmin ondersteuning voor de mogelijkheid dat de verklaring van benadeelde volledig door bewuste of onbewuste beïnvloeding is ontstaan. De waarde van het deel van het verhoor in de kindvriendelijke verhoorstudio na het regiebezoek rondom “plas uit de piemel van verdachte” is qua waarde niet te bepalen, omdat dit sturend tot stand is gekomen. Dit doet overigens niet af aan de waarde van de verklaring van benadeelde in de kindvriendelijke verhoorstudio tót het regiebezoek. Ook vind ik in het dossier geen ondersteuning voor de mogelijkheid dat de verklaring van benadeelde door een misverstand tot stand is gekomen, voor de mogelijkheid dat benadeelden wel seksueel zijn misbruikt maar door iemand anders dan de verdachte en voor de mogelijkheid dat benadeelde het verhaal over de seksuele handelingen bij en door verdachte heeft verzonnen.’

De verdediging heeft naar aanleiding van de regiezitting op 19 april 2019 de gelegenheid gekregen schriftelijke vragen te stellen aan de deskundige Van der Sleen, waarvan de beantwoording op 3 september 2019 door het hof is ontvangen. Voorts heeft het hof naar aanleiding van de regiezitting op 19 april 2019 de beschikking gekregen over de audiovisuele registratie van het verhoor van benadeelde in de kindvriendelijke studio. Uit het procesverbaal van de terechtzitting in eerste aanleg d.d. 6 november 2015 blijkt dat de verdediging ook kennis heeft genomen van deze beelden. De verdediging heeft de gelegenheid gekregen het verhoor in hoger beroep (opnieuw) te bekijken, maar hiervan is geen gebruik gemaakt.

Mede nu het hof zelf kennis heeft kunnen nemen van de audiovisuele registratie van het verhoor van benadeelde, onderschrijft het hof de bevindingen van de deskundige daaromtrent. Ook bij het hof heeft de verklaring die benadeelde heeft afgelegd, zowel wat betreft de inhoud als de manier waarop zij heeft verklaard, een authentieke indruk gewekt. Als benadeelde op een gegeven moment door de verhoorder wordt gevraagd waar ze over komt praten, is duidelijk dat zij een drempel over moet. Ze verklaart dat het over iets ‘heel gek’s’ gaat. Dat ze een oom heeft en dat die iets ‘heel raars’ deed. Op vragen wat dat ‘geks/raars’ dan is, vertelt benadeelde vervolgens uit eigen beweging over het misbruik. Die verklaring is gedetailleerd en consistent. Waar nodig verduidelijkt zij bepaalde punten of corrigeert zij de verhoorder. Ook

geeft zij duidelijk aan wanneer zij iets niet meer weet. Later in het verhoor komt meermalen terug dat benadeelde het wel 'raar' vindt wat er is gebeurd, dat zij het niet leuk vond, dat ze bang was dat de kinderen op school haar zouden uitlachen en dat toen zij het aan haar vader vertelde zij ook dacht dat hij haar een 'beetje raar' zou vinden. Deze schaamte omtrent het gebeuren komt op het hof reëel over.

Op grond van de bevindingen van deskundige Van der Sleen en het zien van de audiovisuele registratie van het verhoor, is het hof overtuigd van de geloofwaardigheid van benadeelde. Dat er sprake zou zijn van een verzonnen of 'ingefluisterd' verhaal, is op geen enkele wijze gebleken.

Ten aanzien van de opmerking van de deskundige dat er een onopgehelderd punt is rondom de beschikbaarheid van snoep voor de kinderen, merkt het hof op dat de moeder van benadeelde op 13 oktober 2015 bij de rechter-commissaris weliswaar heeft verklaard dat er altijd een bakje met snoep op tafel stond die bereikbaar was voor iedereen, maar dat zij op de vraag of de kinderen dan de hele dag door snoep mochten pakken, heeft geantwoord: 'Nee, ze vroegen het wel altijd (...)'. Dat benadeelde heeft verklaard dat zij seksuele handelingen bij verdachte moest verrichten in ruil voor snoep, is daarom niet onlogisch of in strijd met door de moeder genoemde feiten en omstandigheden.

Ten slotte is het hof met de rechtbank en de advocaat-generaal van oordeel dat de verklaring van verdachte en het door de verdediging opgeworpen scenario – inhoudende dat benadeelde in verband met de scheiding van haar ouders op ingeven van haar vader een valse verklaring zou hebben afgelegd – onaannemelijk is. Daartoe stelt het hof voorop dat verdachte wisselend heeft verklaard over de vraag of hij wel eens op benadeelden heeft gepast: in zijn eerste verhoren bij de Schotse politie heeft verdachte dat volledig ontkend, terwijl hij later heeft aangegeven dat het wel eens voorkwam. Over de reden waarom hij dit bij de Schotse politie aanvankelijk ontkende, is verdachte ter terechtzitting van het hof op 15 november 2019 bevraagd. Zijn antwoorden daarop waren onduidelijk en steeds wisselend.

Daarnaast heeft de advocaat-generaal terecht op een aantal omstandigheden gewezen die het scenario van bewuste beïnvloeding van benadeelde door haar vader tegenspreken. Haar vader heeft bij de politie een verklaring afgelegd, waarin hij aangeeft dat hij – ondanks de echtscheiding – de moeder nadrukkelijk wil betrekken bij de zaak en het verhoor en niets zonder haar medeweten wil doen. Hij geeft ook aan dat het hem niet om strafvervolging gaat, maar om de belangen van zijn kinderen en om herhaling te voorkomen. Betrokkene is ook niet enkel negatief over de persoon van verdachte en van het ongefundeerd poneren van stellingen om een hetze tegen verdachte te ontketenen, lijkt ook anderszins geen enkele sprake te zijn.

Dit bezien, naast het feit dat ook Van der Sleen geen aanwijzingen heeft gezien voor bewuste of onbewuste beïnvloeding van benadeelde, en de overtuigende indruk die de verklaring van het benadeelde bij het hof heeft gewekt, maakt dat het hof de ontkennde verklaring van verdachte terzijde schuift.

De Hoge Raad overweegt dat de verdediging bij appelschriftuur heeft verzocht om het horen van de benadeelde als getuige. Het hof heeft de beslissing op het verzoek blijkens het proces-verbaal van de terechtzitting van 22 januari 2018 aangehouden en het verzoek vervolgens – nadat de deskundige drs. J. van der Sleen verslag had gedaan over de betrouwbaarheid van de al door benadeelde afgelegde verklaring – op de terechtzitting van 19 april 2019 afgewezen. Die appelschriftuur en de op de terechtzitting van 19 april 2019 gegeven beslissing zijn weergegeven in ECLI:NL:PHR:2021:282 onder 3.2 en 3.2.2. Blijkens de aan het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep van 15 november 2019 gehechte pleitnota heeft de raadvrouw van de verdachte opnieuw (voorwaardelijk) verzocht om het horen van benadeelde als getuige. Dat verzoek houdt in:

‘Mocht uw gerechtshof niet tot vrijspraak komen, dan is het noodzakelijk dat benadeelde als getuige wordt gehoord. De verklaring van benadeelde is het enige bewijs in de zaak waaruit zou blijken dat het ontucht heeft plaatsgevonden en is dus sole or decisive evidence. Haar verklaring dient op betrouwbaarheid en geloofwaardigheid te worden getoetst. De verdediging heeft de betrouwbaarheid en de geloofwaardigheid van de verklaring van benadeelde dan ook niet, althans onvoldoende, kunnen toetsen. Het ondervragingsrecht als bedoeld in artikel 6 EVRM moet in enig stadium van het geding uitgeoefend kunnen worden, wil de verklaring überhaupt voor het bewijs gebruikt mogen worden.

De verdediging verzoekt u dan ook subsidiair om aanhouding van de zaak om haar als getuige te horen.

Ten aanzien van de betrouwbaarheid/geloofwaardigheid geldt dat de verdediging zich op het standpunt stelt dat de verklaring van benadeelde het enige bewijs is waaruit zou volgen dat de ontucht heeft plaatsgevonden. Het is haar verhaal tegenover stellige ontkenning van cliënt. De verdediging betwist de inhoud van de verklaring van de benadeelde en meent dat de verklaring op punten onbetrouwbaar, dan wel ongeloofwaardig is. Aan deze stelling ligt onder meer het volgende ten grondslag:

- Van der Sleen heeft vastgesteld dat in ieder geval van een deel van de verklaring de betrouwbaarheid niet kan worden vastgesteld.
- Benadeelde was op het moment dat zij verhoord werd door de zedenpolitie 6 jaar oud.

- Betrokkene (vader van benadeelde) heeft voorafgaand aan het studioverhoor meerdere malen met de benadeelde besproken wat er gebeurd is. Wat heeft dit voor invloed gehad op haar verhaal? Zo heeft vader aan benadeelde gevraagd hoe ze de piemel dan moest vasthouden en zijn vinger aan de benadeelde gegeven en haar laten voordoen wat ze dan met de piemel van haar oom [verdachte] zou moeten doen.

- Moeder heeft bij de politie verklaard dat benadeelde van papa moest zeggen dat de andere benadeelde kusjes moest geven op de piemel van oom en dat zij niets had gedaan. Toen benadeelde de week erna weer bij me kwam zei ze tegen mij dat zij moest zeggen van papa dat de andere benadeelde kusjes had gegeven op de piemel van de oom voor een snoepje. (p127).

- De verklaring van moeder dat de vader eerst zei dat er alleen iets met de andere benadeelde zou zijn gebeurd en pas later dat er ook iets met benadeelde zou zijn. Moeder heeft verklaard dat de vader haar heeft bericht dat benadeelde hem iets schokkends heeft verteld en wil hierover met haar praten. Ze spreken af bij de Mc Donalds en daar vertelt hij haar volgens moeder dat benadeelde heeft verteld dat haar broertje de piemel van cliënt moest kussen. Moeder vraagt of er ook iets met benadeelde is gebeurd waarop vader zou hebben gezegd: Nee (pagina127)

- Wat bevreemdt is dat een kind van 3 (de andere benadeelde) die de associatie heeft om kusjes op de piemel van iemand anders te geven, zelf vraagt om een kusje op zijn piemel te krijgen.

- De moeder heeft bij de rc verklaard dat zij een bakje met snoepjes op tafel heeft staan dat bereikbaar is voor iedereen. Zij vond het heel apart dat ze dat moesten doen voor verdachte voor snoep.

De verdediging acht het aldus in het belang van cliënt om benadeelde te confronteren met de door haar zelf afgelegde verklaringen. Ook is het in het belang van de verdediging om benadeelde te confronteren met de verklaringen van de overige getuigen waaronder de verklaring van de oppas die heeft verklaard het niet te geloven dat de ontucht heeft plaatsgevonden. Voorts heeft de oppas verklaard dat zij altijd toegang had tot het huis en weleens binnenkwam, maar nimmer misbruik heeft waargenomen. De verdediging wenst benadeelde daarmee te confronteren nu benadeelde onder meer heeft verklaard dat het misbruik altijd plaatsvond als haar moeder werkte en dat het bij de bank gebeurde.

Voorts wenst de verdediging benadeelde te confronteren met de verklaring van de oppas dat zij altijd vrolijk naar cliënt toe huppelde op het schoolplein terwijl zij ook met de oppas mee kon.

Voorts is het in het belang van de verdediging om benadeelde te bevragen omtrent de personen met wie zij over vermeend seksueel misbruik heeft gesproken. Dit onder meer om te onderzoeken of sprake is geweest van beïnvloeding door derden. Het gerechtshof heeft ten onrechte geoordeeld dat de vragen van de verdediging over het traject voorafgaand aan het verhoor ook aan de ouders kunnen worden gesteld. Het hof heeft daarmee miskend dat de verklaringen van de ouders tegenstrijdigheden bevatten en daarom één van de niet betrouwbaar is in zijn of haar verklaring. Onvoldoende is gebleken dat het horen schadelijk voor de gezondheid van benadeelde zou zijn.

Deze getuige is in het belang voor enige in de strafzaak uit hoofde van de artikel 348 en 350 Sv te nemen beslissing. Het betreft een getuige wier verklaring sole or decisive evidence is, en daarnaast wier verklaringen kunnen strekken tot staving van de betwisting van het tenlastegelegde en/of een getuige wier verklaringen op geloofwaardigheid en betrouwbaarheid getoetst dienen te worden. Daarbij merkt de verdediging op dat de Raadsheer commissaris bij beslissing d.d. 23 februari 2017 de getuige reeds heeft toegewezen en daartoe het volgende heeft overwogen: “aangeefsters verklaring is zonder twijfel de belangrijkste beschuldigende bron in deze zaak. Daarom is het naar mijn oordeel in het belang van de verdediging om deze bron te toetsen door middel van een verhoor van aangeefster.” Daarnaast is het horen van de getuige, gelet op het voorgaande, noodzakelijk te achten.’

Het hof stelt ten aanzien van het verzoek voorop dat de verdediging in eerste aanleg en in hoger beroep inderdaad niet in de gelegenheid geweest is benadeelde als getuige te ondervragen. Het hof heeft een eerder verzoek van de verdediging daartoe op de regiezitting van 19 april 2019 afgewezen. In dat kader is destijds overwogen dat het een minderjarige getuige betreft en dat bekend is dat zij in het verleden EMDR-therapie heeft gevolgd. Uit de verklaring van haar advocate bleek dat de situatie van benadeelde op dat moment niet heel anders was dan ten tijde van de voorgaande regiezitting. Ondertussen was veel tijd verstreken: het ging om feiten die acht jaar daarvoor zouden hebben plaatsgevonden. Deze omstandigheden gelden nog onverkort. Op de zitting van 15 november 2019 heeft de advocate van benadeelde aangegeven dat de gevolgen van het misbruik nog steeds aanwezig zijn en dit blijkt eveneens uit de schriftelijke slachtofferverklaring die benadeelde zelf in hoger beroep heeft ingediend. Zij schrijft onder meer dat zij het gebeuren moeilijk kan verwerken ‘omdat er dan weer een zitting is en dan weer dit en dan weer dat’. Het hof heeft deze omstandigheden ook afgewogen tegen de achtergrond van de Europese Richtlijn inzake vaststelling van minimumnormen voor de rechten ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten, en de onderbouwing van het verzoek van de raadvrouw.

Het hof wijst het verzoek tot het horen van benadeelde als getuige af. Dat de deskundige Van der Sleen van een deel van de verklaring heeft gezegd dat de betrouwbaarheid daarvan niet

kan worden vastgesteld en de oppas bij de raadsheer-commissaris heeft verklaard nooit iets van het misbruik te hebben gemerkt, maakt niet dat het horen van benadeelde als getuige noodzakelijk is. Voor het overige heeft de raadvrouw ten opzichte van de zitting van 19 april 2019 geen nieuwe argumenten aangedragen. Het hof acht zich op grond van het dossier, het aanvullende onderzoek dat door de raadsheer-commissaris is uitgevoerd en het verhandelde ter terechtzitting voldoende voorgelicht om op de vragen van artikel 348 en 350 Sv te antwoorden.

Dat de verdediging niet in staat is geweest benadeelde te ondervragen staat er niet aan in de weg dat die verklaring voor het bewijs wordt gebezigd, mits is voldaan aan de eisen van een eerlijk proces, in het bijzonder doordat de bewezenverklaring niet in beslissende mate op die verklaring wordt gebaseerd dan wel – indien de bewezenverklaring wel in beslissende mate op die verklaring wordt gebaseerd – het ontbreken van een behoorlijke en effectieve mogelijkheid om de betreffende getuige te ondervragen in voldoende mate wordt gecompenseerd. Voor de beantwoording van de vraag of de bewezenverklaring in beslissende mate steunt op de verklaring van – kort gezegd – een, ondanks het nodige initiatief daartoe, niet door de verdediging ondervraagde getuige, is van belang in hoeverre die verklaring steun vindt in andere bewijsmiddelen. Het benodigde steunbewijs moet betrekking hebben op die onderdelen van de hem belastende verklaring die de verdachte betwist. Of dat steunbewijs aanwezig is, wordt mede bepaald door het gewicht van de verklaring van deze getuige in het licht van de bewijsvoering als geheel.

Het hof is met de advocaat-generaal van oordeel dat geen sprake is van een situatie dat de bewezenverklaring in beslissende mate op de verklaring van benadeelde is gebaseerd. Zoals hiervoor is overwogen en zoals blijkt uit de in het vonnis uitgewerkte bewijsmiddelen is er voldoende steunbewijs, óók op onderdelen die verdachte heeft betwist. Ten overvloede wijst het hof er daarnaast op dat de verdediging op meerdere vlakken compensatie is geboden voor het feit dat zij benadeelde niet heeft kunnen ondervragen, te weten door de audiovisuele registratie van het verhoor bij het dossier te voegen, deskundigenonderzoek omtrent het verhoor te laten uitvoeren, de verdediging de gelegenheid te geven (aanvullende) schriftelijke vragen aan de deskundige te stellen en de oppas door de raadsheer-commissaris te laten horen. Gelet op het voorgaande staat het niet horen van benadeelde als getuige aan het gebruik van haar verklaring voor het bewijs, zoals hiervoor is overwogen, niet in de weg.

De Hoge Raad overweegt dat in ECLI:NL:HR:2021:576 ingegaan is op de beoordeling van verzoeken tot het oproepen en horen van getuigen door de feitenrechter, in de situatie dat zo'n verzoek betrekking heeft op een getuige ten aanzien van wie de verdediging het ondervragingsrecht nog niet heeft kunnen uitoefenen, terwijl deze getuige al – in het vooronderzoek of anderszins – een verklaring heeft afgelegd met een belastende strekking. De

Hoge Raad haalt rechtsoverwegingen 2.8, 2.9.1, 2.9.2, 2.12.1, 2.12.2 en 2.12.13 uit genoemd arrest aan en overweegt dat het hof het voorwaardelijke verzoek tot het horen van benadeelde als getuige bij arrest heeft afgewezen, omdat de noodzaak daartoe niet is gebleken. Daarbij heeft het hof allereerst betrokken dat de omstandigheden dat de deskundige Van der Sleen van een deel van de door benadeelde in het vooronderzoek afgelegde verklaring heeft gezegd dat de betrouwbaarheid daarvan niet kan worden vastgesteld en dat de oppas bij de raadsheer-commissaris heeft verklaard nooit iets van het misbruik te hebben gemerkt, niet maken dat het horen van benadeelde als getuige noodzakelijk is. Verder heeft het hof overwogen dat de raadvrouw ten opzichte van de zitting van 19 april 2019 voor het overige geen nieuwe argumenten heeft aangedragen. Ten slotte heeft het hof overwogen dat het zich op grond van het dossier, het aanvullende onderzoek dat door de raadsheer-commissaris is uitgevoerd en het verhandelde ter terechtzitting voldoende voorgelicht acht om op de vragen van artikel 348 en 350 Sv te beslissen.

De Hoge Raad oordeelt dat dit oordeel niet zonder meer begrijpelijk is, omdat aan het verzoek onder meer ten grondslag is gelegd dat de eerder door benadeelde afgelegde en in het dossier gevoegde verklaring belastend is voor de verdachte, dat de verklaring van deze getuige door de rechtbank is gebruikt voor het bewijs en dat de verdachte de juistheid van die verklaring betwist en niet in de gelegenheid is gesteld om het ondervragingsrecht uit te oefenen. Daarmee doet zich hier het geval voor waarin het belang bij het oproepen en horen van de getuige moet worden voorondersteld, terwijl de door het hof bij de afwijzing van het verzoek in aanmerking genomen gronden niet met zich brengen dat dit belang in deze zaak ontbreekt. Wat het hof heeft overwogen over de leeftijd en psychische gesteldheid van benadeelde doet hieraan niet af. Voor zover het hof heeft beoogd met die overwegingen tot uitdrukking te brengen dat het de afwijzing van het verzoek mede baseert op de omstandigheid dat sprake is van een gegrond vermoeden, zoals bedoeld in artikel 288 lid 1 onder b Sv, dat de gezondheid van benadeelde door het afleggen van een verklaring in gevaar zou worden gebracht, is dat oordeel niet zonder meer begrijpelijk in het licht van de motiveringseisen die gelden voor de toepassing van die bepaling (vgl. ECLI:NL:HR:2020:446).

Ook het oordeel van het hof dat artikel 6 EVRM niet in de weg staat aan het gebruik van de door benadeelde afgelegde verklaring voor het bewijs, is niet zonder meer begrijpelijk. Het hof heeft er namelijk onvoldoende blijk van gegeven te hebben nagegaan of de procedure in haar geheel voldoet aan het door artikel 6 EVRM gewaarborgde recht op een eerlijk proces. De Hoge Raad neemt daarbij in aanmerking dat het oordeel van het hof dat er voldoende steunbewijs bestaat voor de verklaring van benadeelde – waarmee het hof kennelijk tot uitdrukking heeft gebracht dat de bewezenverklaring niet in beslissende mate steunt op de verklaring van benadeelde – niet zonder meer begrijpelijk is, gelet op het gewicht van de voor

het bewijs gebruikte verklaring van deze getuige in het licht van de bewijsvoering als geheel. Daarnaast heeft het hof er onvoldoende blijk van gegeven te hebben beoordeeld of er een goede reden bestond voor het niet bieden van een ondervragingsgelegenheid. Hierbij is nog van belang dat het hof weliswaar de belangen van de getuige heeft benoemd die zich verzetten tegen het horen als getuige, maar die belangen niet heeft afgewogen tegen de belangen die met de uitoefening van het ondervragingsrecht zijn gemoeid.

Dat het hof compenserende factoren heeft benoemd en bij zijn oordeel heeft betrokken, leidt niet tot een ander resultaat. De door het hof in aanmerking genomen factoren – het kunnen kennisnemen door de verdediging en de rechter van een audiovisuele registratie van het al afgenomen verhoor van de getuige, het onderzoek door de deskundige van de wijze van afname van het verhoor, het bieden van gelegenheid tot het stellen van aanvullende schriftelijke vragen aan de deskundige en het horen van een andere getuige – kunnen op zichzelf van belang zijn voor het bieden van compensatie voor de door de verdediging ondervonden beperkingen bij het onderzoek naar de betrouwbaarheid van de verklaring van de getuige. Nu het hof daarbij echter niet heeft meegewogen in hoeverre sprake was van een goede reden voor het niet bieden van een ondervragingsgelegenheid, kan uitsluitend het in aanmerking nemen van het bestaan van dergelijke compenserende factoren niet het oordeel dragen dat de beslissing om het ten laste gelegde mede op grond van een verklaring van een niet-ondervraagde getuige bewezen te verklaren in overeenstemming is met het door artikel 6 EVRM gewaarborgde recht op een eerlijk proces.

RECHTSPRAAK

Middel over het gebruik van het uittreksel uit de justitiële documentatie bij de strafmotivering.

Middel over het gebruik van het uittreksel uit de justitiële documentatie bij de strafmotivering.

Het cassatiemiddel klaagt over de strafmotivering.

De vaststelling van het hof dat uit 'het verdachte betreffende uittreksel uit de justitiële documentatie van 17 december 2019 (...) blijkt dat verdachte eerder is veroordeeld voor strafbare feiten', is niet begrijpelijk. Dat uittreksel bevat immers slechts één veroordeling, maar dat betreft de veroordeling door de rechtbank in de onderhavige zaak. Verder maakt het uittreksel melding van een transactie, maar anders dan een strafbeschikking, kan, mede gelet op artikel 78b vSr, een transactie niet worden gelijkgesteld met een veroordeling. De strafoplegging is daarom ontoereikend gemotiveerd.

Het cassatiemiddel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak ten aanzien daarvan opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-05-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:771

Zaaknummer: 20/00393

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en C. Caminada

Advocaten: H.M.W. Daamen

Wetsartikelen: 359 Sv

RECHTSPRAAK

Klachten over vordering benadeelde partij (inkomsten uit prostitutiewerkzaamheden).

Klachten over vordering benadeelde partij (inkomsten uit prostitutiewerkzaamheden).

Het cassatiemiddel klaagt onder meer over de toewijzing door het hof van de vordering van de benadeelde partij en de in verband daarmee opgelegde schadevergoedingsmaatregel, in het bijzonder voor wat betreft de materiële schade.

Voor zover het cassatiemiddel erover klaagt dat de hoogte van de door het hof geschatte materiële schade van de benadeelde partij niet begrijpelijk is omdat het hof daarbij is uitgegaan van vijftien gewerkte dagen in de periode van 24 oktober 2015 tot en met 13 november 2015 in Ridderkerk terwijl de benadeelde partij in die periode gedurende enkele dagen door ongesteldheid niet zou hebben gewerkt, faalt het. De mogelijke juistheid van die omstandigheid brengt immers op zichzelf niet mee dat het resultaat van de schatting van de schade – gebaseerd op door de verdediging in hoger beroep niet weersproken uitgangspunten, neerkomend op een gemiddeld inkomen van € 500 per week – niet begrijpelijk is.

Het cassatiemiddel klaagt voorts over de vervangende hechtenis bij de opgelegde schadevergoedingsmaatregel.

Het hof heeft de verdachte de verplichting opgelegd, kort gezegd, om aan de Staat ten behoeve van het in het arrest genoemde slachtoffer het in het arrest vermelde bedrag te betalen, bij gebreke van betaling en verhaal te vervangen door het in het arrest genoemde aantal dagen hechtenis.

Het cassatiemiddel slaagt in zoverre. De Hoge Raad zal de uitspraak van het hof vernietigen voor zover daarbij vervangende hechtenis is toegepast, overeenkomstig hetgeen is beslist in HR 26 mei 2020, ECLI:NL:HR:2020:914.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend voor zover bij de schadevergoedingsmaatregel ten behoeve van het in het arrest genoemde slachtoffer

vervangende hechtenis is toegepast, bepaalt dat met toepassing van artikel 6:4:20 Sv gijzeling van gelijke duur kan worden toegepast en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-05-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:758

Zaaknummer: 19/04507

Rechters: V. van den Brink, J.C.A.M. Claassens en M. Kuijer

Advocaten: V. van den Brink, P. van Dongen en S. van den Akker

Wetsartikelen: 36f Sr en 51f Sv

RECHTSPRAAK

Hof heeft niet beslist op ter terechtzitting gedaan verzoek tot teruggave van onder verdachte in beslag genomen geldbedrag op de grond dat officiële kennisgeving van inbeslagneming van geldbedrag ontbreekt.

Hof heeft niet beslist op ter terechtzitting gedaan verzoek tot teruggave van onder verdachte in beslag genomen geldbedrag op de grond dat officiële kennisgeving van inbeslagneming van geldbedrag ontbreekt.

Het cassatiemiddel klaagt over de weigering van het hof te beslissen op het verzoek tot teruggave van een in beslag genomen geldbedrag.

Het oordeel van het hof dat er geen rechtsbasis is voor enige beslissing omtrent het in beslag genomen geld, omdat een officiële kennisgeving van inbeslagneming van het geld ontbreekt, is onjuist. Voor het antwoord op de vraag of een goed in beslag is genomen, is niet doorslaggevend of dat goed is vermeld op een kennisgeving van inbeslagname, in een proces-verbaal van bevindingen, of op de lijst van in beslag genomen goederen (vgl. HR 21 maart 2017, ECLI:NL:HR:2017:479, r.o. 3.2.)

In aanmerking genomen dat het hof heeft vastgesteld dat het strafdossier aanwijzingen bevat dat (in deze strafzaak) geld in beslag is genomen, had het hof over dat in beslag genomen geld een beslissing moeten nemen. Het cassatiemiddel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend voor zover het hof heeft verzuimd te beslissen over het beslag, wijst de zaak terug naar het hof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Leeuwarden, opdat daarop alsnog wordt beslist en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-05-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:777

Zaaknummer: 19/05575

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en C. Caminada

Advocaten: J. Boksem

Wetsartikelen: 116 Sv

RECHTSPRAAK

Over een rechter die via een audioverbinding heeft deelgenomen aan het onderzoek ter terechtzitting, zonder rechtstreeks verband met de epidemie van COVID-19.

Over een rechter die via een audioverbinding heeft deelgenomen aan het onderzoek ter terechtzitting, zonder rechtstreeks verband met de epidemie van COVID-19.

Het cassatiemiddel klaagt onder meer dat op de terechtzitting van 4 oktober 2019 de rechter mr. H. de Doelder niet fysiek op de terechtzitting aanwezig was, maar via een audioverbinding heeft deelgenomen aan de terechtzitting terwijl deze rechter het vonnis tegen de verdachte mede heeft gewezen.

De Rijkswet Gemeenschappelijk Hof van Justitie noch enige andere in Curaçao geldende wettelijke bepaling voorziet in de mogelijkheid dat de rechter die (mede) de zaak behandelt niet fysiek aanwezig is op de terechtzitting maar door middel van een audioverbinding deelneemt aan het onderzoek ter terechtzitting, zodat moet worden aangenomen dat de (Rijks)wetgever die mogelijkheid niet heeft willen bieden.

Gelet hierop is het cassatiemiddel in zoverre terecht voorgesteld. Dit hoeft echter niet tot cassatie te leiden. Nu blijkt het procesverloop op 4 oktober 2019 alleen de sluiting van het onderzoek ter terechtzitting heeft plaatsgevonden (buiten aanwezigheid van de verdachte en zijn raadvrouw), valt zonder nadere toelichting – die in de schriftuur niet is gegeven – niet in te zien welk rechtens te respecteren belang de verdachte heeft bij vernietiging van de bestreden uitspraak en terugwijzing van de zaak voor een nieuwe behandeling.

Naar aanleiding van het gestelde in de conclusie van de advocaat-generaal onder 45 en 46 merkt de Hoge Raad op dat in het onderhavige geval niet sprake was van een situatie, zoals bedoeld in het arrest van de Hoge Raad van 15 december 2020, ECLI:NL:HR:2020:2037, waarin de fysieke afwezigheid van de rechter rechtstreeks samenhang met de uitbraak van de epidemie van COVID-19.

De verdachte bevindt zich in voorlopige hechtenis. De Hoge Raad doet uitspraak nadat meer dan zestien maanden zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Dat brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de opgelegde gevangenisstraf van zestien jaren.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze vijftien jaren en negen maanden belooft en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-05-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:769

Zaaknummer: 20/01406

Rechters: V. van den Brink, A.L.J. van Strien en M. Kuijer

Advocaten: C. Reijntjes-Wendenburg

Wetsartikelen: 78a Sr, 131a Sv en 28 Tijdelijke wet COVID-19

ANNOTATIE

Cassatie in het belang der wet: maximale duur tbs met verpleging.

mr. J.H.J. Verbaan

Commentaar bij HR 25 mei 2021, ECLI:NL:HR:2021:760.

Advocaat-generaal E.J. Hofstee heeft beroep in cassatie in het belang van de wet ingesteld. Deze zaak gaat over de maximale duur van tbs met verpleging, in gevallen waarin die tbs is opgelegd ter zake van een misdrijf dat gericht is tegen of gevaar veroorzaakt voor de onaantastbaarheid van het lichaam van één of meer personen (hierna ook: geweldsmisdrijf) als bedoeld in artikel 38e lid 1 Sr. De klacht stelt de vraag aan de orde of in een dergelijk geval de rechter die deze maatregel oplegt kan bepalen dat de duur van de maatregel is gemaximeerd.

Het hof heeft – voor zover in cassatie van belang – overwogen dat het van oordeel is dat de conclusie van de onderzoekers van het PBC dat bij de verdachte (ook) ten tijde van het begaan van het bewezen verklaarde sprake is van een gebrekkige ontwikkeling van de geestvermogens, wordt gedragen door hun bevindingen. Het hof is ten aanzien van het advies van het PBC dat de verdachte moet worden geplaatst binnen een beschermde woonvorm voor mensen met een verstandelijke beperking en autisme waarbij intensieve en langdurige begeleiding wordt geboden, van oordeel dat deze voorwaarde strikt noodzakelijk is in de situatie dat de verdachte in vrijheid is gesteld.

Het hof stelt vast dat de door de reclassering in hoger beroep voorgestelde begeleiding onverminderd niet overeenkomt met dit advies van het PBC en de begeleiding die het PBC voor ogen stond bij het schrijven van dat advies. Het hof overweegt in dit verband dat er naar aanleiding van het vonnis van de rechtbank geen voorbereidingen zijn getroffen ter uitvoering van de (dadelijk uitvoerbaar bevolen) bijzondere voorwaarde dat de verdachte – kort gezegd – verplicht is te verblijven in een passende beschermde woonvorm voor mensen met een verstandelijke beperking en autisme, een voorwaarde waarvan het hof – zoals hierboven reeds aangegeven – van oordeel is dat deze strikt noodzakelijk is.

Het hof is dan ook van oordeel dat het ontbreken van intensieve en langdurige hulpverlening

in een gespecialiseerde setting in de weg staat aan het opleggen van voorwaarden aan de verdachte in het kader van een voorwaardelijk strafdeel dan wel in het kader van een terbeschikkingstelling.

Het hof is van oordeel dat onder de hiervoor genoemde omstandigheden en gegeven het hoge recidiverisico, geen andere mogelijkheid resteert dan dat de veiligheid van anderen en de algemene veiligheid van personen of goederen, het gelasten van de maatregel van tbs met verpleging van overheidswege eist. De verdachte is zonder dat iemand van zijn naasten het in de gaten had, vergaand geradicaliseerd, hij is en handelt op zichzelf en is daarin zeer gedreven. De onderzoekers van het PBC hebben slechts beperkt toegang gekregen tot de gevoels- en belevingswereld van de verdachte. Tijdens het onderzoek ontkent hij elke vorm van woede of agressie terwijl aantoonbaar is dat de verdachte al vanaf jonge leeftijd is gefascineerd door agressie en geweld. De vereiste tbs is – gegeven de ernst van de feiten en het hoge recidiverisico – een beveiligingsmaatregel voor de maatschappij omdat de verdachte, zonder de door het hof als noodzakelijk aangeduide stringente voorwaarden waaronder de verdachte begeleid in vrijheid zou kunnen leven, een ernstig gevaar voor de samenleving zal opleveren.

Het hof stelt tot slot vast dat de bewezen verklaarde feiten misdrijven betreffen, gericht tegen of gevaar veroorzakend voor de onaantastbaarheid van het lichaam van één of meer personen, waarop naar de wettelijke omschrijving een gevangenisstraf van vier jaren of meer is gesteld, waarmee aan die voorwaarden voor het opleggen van de maatregel van tbs is voldaan.

In dit specifieke geval strekt de terbeschikkingstelling met bevel tot verpleging van overheidswege ertoe de verdachte te doen plaatsen binnen een beschermde woonvorm voor mensen met een verstandelijke beperking en autisme waarbij intensieve en langdurige begeleiding wordt geboden. Deze bijzondere omstandigheden hebben het hof ertoe gebracht voor wat betreft de duur van de terbeschikkingstelling niet de redenen op te geven waarop bedoeld wordt in artikel 359 lid 7 Sv. Dit brengt mee dat de totale duur van de maatregel van terbeschikkingstelling met bevel tot verpleging van overheidswege de periode van vier jaar niet te boven kan gaan.

De Hoge Raad haalt artikel 37a lid 1 Sr, zoals dat luidde ten tijde van de bewezen verklaarde feiten (in de periode van 1 oktober 2014 tot en met 19 augustus 2016), artikel 37b lid 1 Sr, artikel 38d Sr, artikel 38e Sr, artikel 359 lid 7 Sv, de relevante passages uit de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel dat heeft geleid tot de Wet van 15 december 1993, *Stb.* 1994, 13, waarbij de artikelen 38e Sr en artikel 359 lid 7 Sv werden ingevoerd (*Kamerstukken II* 1992/93, 22909, nr. 3, p. 9) en de relevante passages uit de memorie van antwoord bij voornoemd wetsvoorstel met betrekking tot de artikelen 38e Sr en artikel 359 lid 7 Sv (*Kamerstukken II* 1992/93, 22909, nr. 6, p. 5) aan en overweegt dat de klacht klaagt dat het hof ten onrechte

bepaald heeft dat de duur van de opgelegde tbs met verpleging is gemaximeerd tot vier jaar. Het voert daartoe aan dat het hof heeft miskend dat het aan de rechter die de tbs met verpleging oplegt (hierna ook: opleggingsrechter) niet vrijstaat de duur van deze maatregel te beperken ingeval die rechter heeft vastgesteld dat deze maatregel is opgelegd ter zake van een geweldsmisdrijf.

De Hoge Raad overweegt dat uit het stelsel van de wet, zoals daarvan blijkt uit het juridisch kader, als uitgangspunt volgt dat het de opleggingsrechter is die oordeelt of de tbs is opgelegd ter zake van een geweldsmisdrijf (vgl. ECLI:NL:HR:2013:BY8434). Blijkens de wetsgeschiedenis dient dit oordeel te zijn gebaseerd op de 'aard van het feit'. Wordt de tbs met verpleging opgelegd naar aanleiding van een geweldsmisdrijf, dan is de in artikel 38e lid 1 Sr bedoelde beperking van de totale duur van de maatregel tot vier jaar niet van toepassing en kan de rechter die oordeelt over de verlenging van de maatregel de duur daarvan zonder beperking verlengen met telkens één of twee jaar. Het is dus de rechter die oordeelt over de verlenging van de maatregel (hierna ook: de verlengingsrechter) die de totale duur van de tbs bepaalt. Deze taakverdeling tussen de opleggingsrechter en de verlengingsrechter houdt hiermee verband dat het enerzijds mede vanuit de rechtspositie van de ter beschikking gestelde gezien gewenst is dat bij de oplegging van de terbeschikkingstelling voorzienbaar is of deze wel of niet in duur gemaximeerd is, terwijl anderzijds in het algemeen de verlengingsrechter beter in staat is dan de opleggingsrechter om te beoordelen hoe lang – mede gelet op de resultaten van de na de oplegging van die maatregel ingezette (psychiatrische) behandeling van de betrokkene en het daarmee samenhangende recidiverisico – de tbs met verpleging moet voortduren.

De Hoge Raad oordeelt dat het hof blijkens de weergegeven overwegingen het voorgaande heeft miskend door ondanks zijn vaststelling dat sprake is van een geweldsmisdrijf te bepalen dat de totale duur van de tbs met verpleging de periode van vier jaar niet te boven kan gaan.

RECHTSPRAAK

Heeft het hof de vordering van de benadeelde partij en de in verband daarmee opgelegde schadevergoedingsmaatregel, in het bijzonder voor wat betreft de materiële schade, terecht toegewezen?

Heeft het hof de vordering van de benadeelde partij en de in verband daarmee opgelegde schadevergoedingsmaatregel, in het bijzonder voor wat betreft de materiële schade, terecht toegewezen?

Het cassatiemiddel klaagt onder meer over de toewijzing door het hof van de vordering van de benadeelde partij en de in verband daarmee opgelegde schadevergoedingsmaatregel, in het bijzonder voor wat betreft de materiële schade.

Voor zover het cassatiemiddel erover klaagt dat de hoogte van de door het hof geschatte materiële schade van de benadeelde partij niet begrijpelijk is omdat het hof daarbij is uitgegaan van vijftien gewerkte dagen in de periode van 24 oktober 2015 tot en met 13 november 2015 in Ridderkerk terwijl de benadeelde partij in die periode gedurende enkele dagen door ongesteldheid niet zou hebben gewerkt, faalt het. De mogelijke juistheid van die omstandigheid brengt immers op zichzelf niet mee dat het resultaat van de schatting van de schade – gebaseerd op door de verdediging in hoger beroep niet weersproken uitgangspunten, neerkomend op een gemiddeld inkomen van € 500 per week – niet begrijpelijk is.

Het cassatiemiddel klaagt voorts over de vervangende hechtenis bij de opgelegde schadevergoedingsmaatregel.

Het hof heeft de verdachte de verplichting opgelegd, kort gezegd, om aan de Staat ten behoeve van het in het arrest genoemde slachtoffer het in het arrest vermelde bedrag te betalen, bij gebreke van betaling en verhaal te vervangen door het in het arrest genoemde aantal dagen hechtenis.

Het cassatiemiddel slaagt in zoverre. De Hoge Raad zal de uitspraak van het hof vernietigen voor zover daarbij vervangende hechtenis is toegepast, overeenkomstig hetgeen is beslist in

HR 26 mei 2020, ECLI:NL:HR:2020:914.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend voor zover bij de schadevergoedingsmaatregel ten behoeve van het in het arrest genoemde slachtoffer vervangende hechtenis is toegepast, bepaalt dat met toepassing van artikel 6:4:20 Sv gijzeling van gelijke duur kan worden toegepast en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-05-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:756

Zaaknummer: 19/04337

Rechters: V. van den Brink, J.C.A.M. Claassens en M. Kuijer

Advocaten: R.J. Baumgardt, P. van Dongen en S. van den Akker

Wetsartikelen: 51f Sv en 36f Sr

RECHTSPRAAK

Middelen over 1. afwijzing voorwaardelijk getuigenverzoek omdat noodzaak niet is gebleken en 2. gebruik van getuigenverklaring voor het bewijs.

Middelen over 1. afwijzing voorwaardelijk getuigenverzoek omdat noodzaak niet is gebleken en 2. gebruik van getuigenverklaring voor het bewijs.

Het eerste cassatiemiddel klaagt dat de afwijzing door het hof van het door de verdediging gedane voorwaardelijke verzoek tot het horen van [benadeelde 1] als getuige ontoereikend is gemotiveerd. Het tweede cassatiemiddel klaagt dat het gebruik van de eerder door deze getuige afgelegde verklaring voor het bewijs onverenigbaar is met artikel 6 lid 3 aanhef en onder d EVRM, omdat de verdediging het ondervragingsrecht niet heeft kunnen uitoefenen. De cassatiemiddelen lenen zich voor gezamenlijke bespreking.

De Hoge Raad herhaalt de relevante overwegingen uit ECLI:NL:HR:2021:576 (post-Keskin) met betrekking tot de beoordeling van verzoeken tot het oproepen en horen van getuigen door de feitenrechter, in de situatie dat zo'n verzoek betrekking heeft op een getuige ten aanzien van wie de verdediging het ondervragingsrecht nog niet heeft kunnen uitoefenen, terwijl deze getuige al – in het vooronderzoek of anderszins – een verklaring heeft afgelegd met belastende strekking.

Het hof heeft het voorwaardelijke verzoek tot het horen van [benadeelde 1] als getuige bij arrest afgewezen, omdat de noodzaak daartoe niet is gebleken. Daarbij heeft het hof allereerst betrokken dat de omstandigheden dat de deskundige Van der Sleen van een deel van de door [benadeelde 1] in het vooronderzoek afgelegde verklaring heeft gezegd dat de betrouwbaarheid daarvan niet kan worden vastgesteld en dat de oppas ([getuige 2]) bij de raadsheer-commissaris heeft verklaard nooit iets van het misbruik te hebben gemerkt, niet maken dat het horen van [benadeelde 1] als getuige noodzakelijk is. Verder heeft het hof overwogen dat de raadvrouw ten opzichte van de zitting van 19 april 2019 voor het overige geen nieuwe argumenten heeft aangedragen. Ten slotte heeft het hof overwogen dat het zich op grond van het dossier, het aanvullende onderzoek dat door de raadsheer-commissaris is

uitgevoerd en het verhandelde ter terechtzitting voldoende voorgelicht acht om op de vragen van artikel 348 en 350 Sv te beslissen.

Dit oordeel is niet zonder meer begrijpelijk, omdat aan het verzoek onder meer ten grondslag is gelegd dat de eerder door [benadeelde 1] afgelegde en in het dossier gevoegde verklaring belastend is voor de verdachte, dat de verklaring van deze getuige door de rechtbank is gebruikt voor het bewijs en dat de verdachte de juistheid van die verklaring betwist en niet in de gelegenheid is gesteld om het ondervragingsrecht uit te oefenen. Daarmee doet zich hier het geval voor waarin het belang bij het oproepen en horen van de getuige moet worden voorondersteld, terwijl de door het hof bij de afwijzing van het verzoek in aanmerking genomen gronden niet met zich brengen dat dit belang in deze zaak ontbreekt. Wat het hof heeft overwogen over de leeftijd en psychische gesteldheid van [benadeelde 1] doet hieraan niet af. Voor zover het hof heeft beoogd met die overwegingen tot uitdrukking te brengen dat het de afwijzing van het verzoek mede baseert op de omstandigheid dat sprake is van een geground vermoeden, zoals bedoeld in artikel 288 lid 1 onder b Sv, dat de gezondheid van [benadeelde 1] door het afleggen van een verklaring in gevaar zou worden gebracht, is dat oordeel niet zonder meer begrijpelijk in het licht van de motiveringseisen die gelden voor de toepassing van die bepaling (vgl. HR 17 maart 2020, ECLI:NL:HR:2020:446).

Ook het oordeel van het hof dat artikel 6 EVRM niet in de weg staat aan het gebruik van de door [benadeelde 1] afgelegde verklaring voor het bewijs, is niet zonder meer begrijpelijk. Het hof heeft er namelijk onvoldoende blijk van gegeven te hebben nagegaan, op de hiervoor onder 2.4 weergegeven wijze, of de procedure in haar geheel voldoet aan het door artikel 6 EVRM gewaarborgde recht op een eerlijk proces. De Hoge Raad neemt daarbij het volgende in aanmerking.

Het oordeel van het hof dat er voldoende steunbewijs bestaat voor de verklaring van [benadeelde 1] – waarmee het hof kennelijk tot uitdrukking heeft gebracht dat de bewezenverklaring niet in beslissende mate steunt op de verklaring van [benadeelde 1] – is niet zonder meer begrijpelijk, gelet op het gewicht van de voor het bewijs gebruikte verklaring van deze getuige in het licht van de bewijsvoering als geheel. Daarnaast heeft het hof onvoldoende blijk ervan gegeven te hebben beoordeeld of er een goede reden bestond voor het niet bieden van een ondervragingsgelegenheid. Hierbij is nog van belang dat het hof weliswaar de belangen van de getuige heeft benoemd die zich verzetten tegen het horen als getuige, maar die belangen niet heeft afgewogen tegen de belangen die met de uitoefening van het ondervragingsrecht zijn gemoeid.

Dat het hof compenserende factoren heeft benoemd en bij zijn oordeel heeft betrokken, leidt niet tot een ander resultaat. De door het hof in aanmerking genomen factoren – het kunnen

kennisnemen door de verdediging en de rechter van een audiovisuele registratie van het al afgenomen verhoor van de getuige, het onderzoek door de deskundige van de wijze van afname van het verhoor, het bieden van gelegenheid tot het stellen van aanvullende schriftelijke vragen aan de deskundige en het horen van een andere getuige – kunnen op zichzelf van belang zijn voor het bieden van compensatie voor de door de verdediging ondervonden beperkingen bij het onderzoek naar de betrouwbaarheid van de verklaring van de getuige. Nu het hof daarbij echter niet heeft meegewogen in hoeverre sprake was van een goede reden voor het niet bieden van een ondervragingsgelegenheid, kan uitsluitend het in aanmerking nemen van het bestaan van dergelijke compenserende factoren niet het oordeel dragen dat de beslissing om het ten laste gelegde mede op grond van een verklaring van een niet-ondervraagde getuige bewezen te verklaren in overeenstemming is met het door artikel 6 EVRM gewaarborgde recht op een eerlijk proces.

De cassatiemiddelen slagen.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en wijst de zaak terug naar het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Leeuwarden, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-05-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:768

Zaaknummer: 19/05430

Rechters: V. van den Brink, A.L.J. van Strien en M.J. Borgers

Advocaten: M. Berndsen

Wetsartikelen: 288 Sv en 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Volgt uit omstandigheid dat (mede)veroordeelde bestuurder is van een stichting, waarnaar van de bankrekening van het slachtoffer geld is overgemaakt, dat dit geldbedrag moet worden aangemerkt als wederrechtelijk verkregen voordeel?

Volgt uit omstandigheid dat (mede)veroordeelde bestuurder is van een stichting, waarnaar van de bankrekening van het slachtoffer geld is overgemaakt, dat dit geldbedrag moet worden aangemerkt als wederrechtelijk verkregen voordeel?

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat de overschrijvingen van de bankrekening van [betrokkene 1] naar de bankrekening van de stichting [A] door de betrokkene genoten wederrechtelijk verkregen voordeel betreffen.

Bij de bepaling van het wederrechtelijk verkregen voordeel dient, mede gelet op het reparatoire karakter van de maatregel als bedoeld in artikel 36e Sr, uitgegaan te worden van het voordeel dat de betrokkene in de concrete omstandigheden van het geval daadwerkelijk heeft behaald (vgl. HR 24 november 2015, ECLI:NL:HR:2015:3364).

Het oordeel van het hof dat het bedrag van € 1.125 dat is overgeschreven van de bankrekening van [betrokkene 1] naar de bankrekening van de stichting [A] kan worden aangemerkt als wederrechtelijk verkregen voordeel van de betrokkene, is zonder nadere motivering niet begrijpelijk. Dit volgt niet zonder meer uit de door het hof in aanmerking genomen omstandigheid dat de betrokkene en [medeverdachte] bestuurder waren van die stichting aangezien het vermogen van de stichting niet zonder meer kan worden vereenzelvigd met het vermogen van haar bestuurder(s) en niet vaststaat dat de betrokkenen dit vermogen vrijelijk te eigen bate konden aanwenden (vgl. HR 22 mei 2012, ECLI:NL:HR:2012:BW5645 met betrekking tot het vermogen van de bestuurder/enig aandeelhouder van een besloten vennootschap). Het cassatiemiddel treft doel.

De Hoge Raad zal om redenen van doelmatigheid zelf de zaak afdoen door de door het hof vastgestelde betalingsverplichting van € 243.755,15 te verminderen met het bedrag van € 1.125.

HR ambtshalve

De Hoge Raad doet uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Dat brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Tot cassatie behoeft dit echter niet te leiden. Ook in de strafzaak die met deze ontnemingszaak samenhangt en die bij de Hoge Raad aanhangig is onder nr. 19/01325, is de redelijke termijn in de cassatiefase overschreden. De compensatie waartoe de overschrijding van de redelijke termijn moet leiden, zal worden toegepast in de strafzaak.

Daarom is er geen aanleiding om in deze zaak aan het oordeel dat de redelijke termijn is overschreden enig ander rechtsgevolg te verbinden.

Beslissing

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de hoogte van het opgelegde bedrag ter ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel, bepaalt de betalingsverplichting ter ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel op € 242.630,15 en bepaalt voorts dat de betrokkene en haar medeveroordeelde daarvoor hoofdelijk aansprakelijk zijn tot dit bedrag en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-05-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:764

Zaaknummer: 19/01823

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: H. Bakker

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

Verwerping verweer bewijsuitsluiting na onrechtmatige doorzoeking auto.

Verwerping verweer bewijsuitsluiting na onrechtmatige doorzoeking auto.

Eerste middel

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof op ontoereikende gronden een verweer dat strekt tot bewijsuitsluiting heeft verworpen.

De Hoge Raad herhaalt relevante overwegingen uit ECLI:NL:HR:2020:1889, met betrekking tot vormverzuimen bij voorbereidend onderzoek en daarbuiten.

Het oordeel van het hof komt erop neer dat de doorzoeking van de auto door daartoe onbevoegde opsporingsambtenaren niet leidt tot toepassing van bewijsuitsluiting maar dat strafvermindering een passend rechtsgevolg voor dat vormverzuim is, omdat de korte doorzoeking van de middenconsole slechts een beperkte inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van de verdachte heeft opgeleverd en het belang van de verdachte dat het gepleegde feit niet wordt ontdekt, niet kan worden aangemerkt als een rechtens te respecteren belang. Dat oordeel getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk.

Het cassatiemiddel faalt.

Tweede middel

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof niet dan wel onvoldoende heeft gemotiveerd in welke mate het de straf in verband met het begane vormverzuim vermindert.

Die klachten slagen niet, maar opmerking verdient nog het volgende.

De Hoge Raad heeft in zijn arrest van 30 maart 2004, ECLI:NL:HR:2004:AM2533, r.o. 3.6.3, overwogen dat als de rechter op grond van artikel 359a Sv tot strafvermindering besluit, hij in zijn beslissing niet alleen moet aangeven dat en waarom hij dit rechtsgevolg aan het

geconstateerde vormverzuim verbindt, maar ook in hoeverre hij de straf in verband met het begane vormverzuim vermindert.

In zijn conclusie onder 13 constateert de advocaat-generaal dat in het arrest van de Hoge Raad van 1 december 2020, ECLI:NL:HR:2020:1889 de hiervoor genoemde eis niet wordt genoemd. Hij stelt daarom de vraag aan de orde of deze eis ook na dat arrest nog onverkort geldt. De Hoge Raad beantwoordt die vraag bevestigend. In het arrest van 1 december 2020 is in r.o. 2.1.5 overwogen dat de Hoge Raad geen aanleiding ziet substantiële wijzigingen aan te brengen in het beoordelingskader zoals dat volgt uit eerdere rechtspraak – waaronder HR 30 maart 2004, ECLI:NL:HR:2004:AM2533 – maar dat hij de precieze formulering van enkele in die eerdere rechtspraak opgenomen en in het arrest van 1 december 2020 concreet aangeduide maatstaven nuanceert of bijstelt. De hiervoor genoemde eis valt niet daaronder en is ongewijzigd gebleven.

Beslissing

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-05-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:746

Zaaknummer: 20/00054

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: M. Hoekzema

Wetsartikelen: 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Kan geldbedrag dat is overgeschreven van de bankrekening van het slachtoffer naar de bankrekening van een stichting worden aangemerkt als wederrechtelijk verkregen voordeel?

Kan geldbedrag dat is overgeschreven van de bankrekening van het slachtoffer naar de bankrekening van een stichting worden aangemerkt als wederrechtelijk verkregen voordeel?

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat de overschrijvingen van de bankrekening van [betrokkene 1] naar de bankrekening van de stichting [A] door de betrokkene genoten wederrechtelijk verkregen voordeel betreffen.

Bij de bepaling van het wederrechtelijk verkregen voordeel dient, mede gelet op het reparatoire karakter van de maatregel als bedoeld in artikel 36e Sr, uitgegaan te worden van het voordeel dat de betrokkene in de concrete omstandigheden van het geval daadwerkelijk heeft behaald (vgl. HR 24 november 2015, ECLI:NL:HR:2015:3364).

Het oordeel van het hof dat het bedrag van € 1.125 dat is overgeschreven van de bankrekening van [betrokkene 1] naar de bankrekening van de stichting [A] kan worden aangemerkt als wederrechtelijk verkregen voordeel van de betrokkene, is zonder nadere motivering niet begrijpelijk. Dit volgt niet zonder meer uit de door het hof in aanmerking genomen omstandigheid dat de betrokkene en [medeverdachte] bestuurder waren van die stichting aangezien het vermogen van de stichting niet zonder meer kan worden vereenzelvigd met het vermogen van haar bestuurder(s) en niet vaststaat dat de betrokkenen dit vermogen vrijelijk te eigen bate konden aanwenden (vgl. HR 22 mei 2012, ECLI:NL:HR:2012:BW5645 met betrekking tot het vermogen van de bestuurder/enig aandeelhouder van een besloten vennootschap). Het cassatiemiddel treft doel.

De Hoge Raad zal om redenen van doelmatigheid zelf de zaak afdoen door de door het hof vastgestelde betalingsverplichting van € 247.717,70, waarvan € 243.755,15 hoofdelijk, te verminderen met het bedrag van € 1.125.

HR ambtshalve

De Hoge Raad doet uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Dat brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Tot cassatie behoeft dit echter niet te leiden. Ook in de strafzaak die met deze ontnemingszaak samenhangt en die bij de Hoge Raad aanhangig is onder nr. 19/01329, is de redelijke termijn in de cassatiefase overschreden. De compensatie waartoe de overschrijding van de redelijke termijn moet leiden, zal worden toegepast in de strafzaak.

Daarom is er geen aanleiding om in deze zaak aan het oordeel dat de redelijke termijn is overschreden enig ander rechtsgevolg te verbinden.

Beslissing

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de hoogte van het opgelegde bedrag ter ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel, bepaalt de betalingsverplichting ter ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel op € 246.592,70, en bepaalt voorts dat de betrokkene en zijn medeveroordeelde daarvoor hoofdelijk aansprakelijk zijn tot een bedrag van € 242.630,15 en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-05-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:763

Zaaknummer: 19/01822

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: H. Bakker

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

Cassatie in belang der wet. Kan in dergelijk geval rechter die deze maatregel oplegt bepalen dat duur van maatregel is gemaximeerd?

Cassatie in belang der wet. Kan in dergelijk geval rechter die deze maatregel oplegt bepalen dat duur van maatregel is gemaximeerd?

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof ten onrechte heeft bepaald dat de duur van de opgelegde tbs met verpleging is gemaximeerd tot vier jaar. Het voert daartoe aan dat het hof heeft miskend dat het aan de rechter die de tbs met verpleging oplegt (hierna ook: opleggingsrechter) niet vrijstaat de duur van deze maatregel te beperken ingeval die rechter heeft vastgesteld dat deze maatregel is opgelegd ter zake van een geweldsmisdrijf.

Uit het stelsel van de wet, zoals daarvan blijkt uit het hiervoor weergegeven juridisch kader, volgt als uitgangspunt dat het de opleggingsrechter is die oordeelt of de tbs is opgelegd ter zake van een geweldsmisdrijf (vgl. HR 12 februari 2013, ECLI:NL:HR:2013:BY8434). Blijkens de wetsgeschiedenis dient dit oordeel te zijn gebaseerd op de ‘aard van het feit’.

Wordt de tbs met verpleging opgelegd naar aanleiding van een geweldsmisdrijf, dan is de in artikel 38e lid 1 Sr bedoelde beperking van de totale duur van de maatregel tot vier jaar niet van toepassing en kan de rechter die oordeelt over de verlenging van de maatregel de duur daarvan zonder beperking verlengen met telkens één of twee jaar. Het is dus de rechter die oordeelt over de verlenging van de maatregel (hierna ook: de verlengingsrechter) die de totale duur van de tbs bepaalt.

Deze taakverdeling tussen de opleggingsrechter en de verlengingsrechter houdt hiermee verband dat het enerzijds mede vanuit de rechtspositie van de ter beschikking gestelde beziensgewenst is dat bij de oplegging van de terbeschikkingstelling voorzienbaar is of deze wel of niet in duur gemaximeerd is, terwijl anderzijds in het algemeen de verlengingsrechter beter in staat is dan de opleggingsrechter om te beoordelen hoe lang – mede gelet op de resultaten van de na de oplegging van die maatregel ingezette (psychiatrische) behandeling van de betrokkene en het daarmee samenhangende recidiverisico – de tbs met verpleging moet

voortduren.

Blijkens de hiervoor onder 4 weergegeven overwegingen heeft het hof het voorgaande miskend door ondanks zijn vaststelling dat sprake is van een geweldsmisdrijf te bepalen dat de totale duur van de tbs met verpleging de periode van vier jaar niet te boven kan gaan.

Het cassatiemiddel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt in het belang van de wet de uitspraak van het hof.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-05-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:760

Zaaknummer: 21/00286

Rechters: V. van den Brink, A.L.J. van Strien en J.C.A.M. Claassens

Wetsartikelen: 38e Sr

RECHTSPRAAK

Post-Keskin. Afwijzing voorwaardelijk getuigenverzoek omdat noodzaak niet is gebleken.

Post-Keskin. Afwijzing voorwaardelijk getuigenverzoek omdat noodzaak niet is gebleken.

Het cassatiemiddel klaagt onder meer dat de afwijzing door het hof van het door de verdediging gedane voorwaardelijke verzoek tot het horen van [betrokkene 1] als getuige ontoereikend is gemotiveerd, althans dat het gebruik van de eerder door deze getuige afgelegde verklaringen voor het bewijs onverenigbaar is met artikel 6 lid 3 aanhef en onder d EVRM, omdat de verdediging het ondervragingsrecht niet heeft kunnen uitoefenen.

De Hoge Raad herhaalt relevante overwegingen uit ECLI:NL:HR:2021:576 (post-Keskin) met betrekking tot de beoordeling van verzoeken tot het oproepen en horen van getuigen door de feitenrechter, in de situatie dat het verzoek betrekking heeft op een getuige ten aanzien van wie de verdediging het ondervragingsrecht nog niet heeft kunnen uitoefenen, terwijl de getuige al – in het vooronderzoek of anderszins – een verklaring heeft afgelegd met belastende strekking.

Het hof heeft het voorwaardelijke verzoek tot het horen van [betrokkene 1] als getuige bij arrest afgewezen, omdat de noodzaak daartoe niet is gebleken. Daarbij heeft het hof allereerst betrokken dat het hof zich in toereikende mate een oordeel heeft kunnen vormen over de inhoud en de betrouwbaarheid van de verklaringen van [betrokkene 1]. Verder heeft het hof overwogen dat de raadsman niet concreet heeft aangegeven waarover hij [betrokkene 1] vragen zou willen stellen, ook gelet op de onvoldoende specifieke opmerking van de raadsman over de door verbalisant [verbalisant 1] afgenomen – woordelijk uitgewerkte – verhoren. Tot slot heeft het hof in aanmerking genomen dat de verdediging het verzoek eerder had kunnen en redelijkerwijs ook had moeten doen.

Dit oordeel is niet zonder meer begrijpelijk in het licht van de belastende betekenis die het hof klaarblijkelijk aan de voor het bewijs gebruikte verklaringen van [betrokkene 1] heeft toegekend en gelet op de omstandigheid dat de verdediging aan het verzoek ten grondslag heeft gelegd dat en waarom de verdachte de waarde – en daarmee de juistheid – van die

verklaringen in het licht van het verloop van de verhoren van [betrokkene 1] betwist. Daarmee heeft de verdediging naar voren gebracht welk belang zij heeft bij het oproepen en horen van deze getuige.

De Hoge Raad neemt verder in aanmerking dat het hof de bewezenverklaring heeft aangenomen op grond van onder meer de door de verdachte betwiste verklaringen van [betrokkene 1] zonder dat de verdediging een behoorlijke en effectieve mogelijkheid tot ondervraging van deze getuige heeft gehad, terwijl het hof onvoldoende blijkt ervan heeft gegeven te hebben nagegaan of de procedure in haar geheel voldoet aan het door artikel 6 EVRM gewaarborgde recht op een eerlijk proces. Daarvoor volstaat niet, zoals het hof in de motivering van de afwijzing van het verzoek tot het horen van [betrokkene 1] tot uitdrukking heeft gebracht, dat het hof de betrouwbaarheid van de door [betrokkene 1] afgelegde verklaringen heeft onderzocht. Voor zover het hof betekenis heeft gehecht aan het moment waarop de verdediging het verzoek heeft gedaan, is verder van belang dat het hof daarbij niet het procesverloop en de vraag of daarin eerdere mogelijkheden openstonden voor de verdediging om te komen tot een effectieve en behoorlijke ondervraging van de getuige, heeft betrokken.

De klacht is gegrond.

Overige middelen

De vernietiging van de uitspraak van het hof voor zover het gaat om de beslissingen over het in zaak A onder 3 ten laste gelegde, brengt met zich dat die uitspraak ook moet worden vernietigd voor zover het gaat om de strafoplegging. De Hoge Raad maakt daarbij een uitzondering voor de aan de verdachte opgelegde schadevergoedingsmaatregel ten behoeve van [slachtoffer 3], omdat de oplegging van die schadevergoedingsmaatregel verband houdt met het in zaak A onder 1 primair bewezen verklaarde feit en de bewezenverklaring van dat feit in stand blijft. Dit betekent dat het derde cassatiemiddel nog moet worden besproken voor zover dat cassatiemiddel betrekking heeft op de aan de verdachte opgelegde schadevergoedingsmaatregel ten behoeve van [slachtoffer 3].

Het hof heeft de verdachte de verplichting opgelegd, kort gezegd, om aan de Staat ten behoeve van het in het arrest genoemde slachtoffer [slachtoffer 3] het in het arrest vermelde bedrag te betalen, bij gebreke van betaling en verhaal te vervangen door het in het arrest genoemde aantal dagen hechtenis. Het derde cassatiemiddel klaagt over de vervangende hechtenis bij deze schadevergoedingsmaatregel.

De klacht slaagt. De Hoge Raad zal de uitspraak van het hof ook vernietigen voor zover bij de ten behoeve van slachtoffer [slachtoffer 3] opgelegde schadevergoedingsmaatregel

vervangende hechtenis is toegepast, overeenkomstig hetgeen is beslist in HR 26 mei 2020, ECLI:NL:HR:2020:914.

Het vorenstaande leidt ertoe dat het hof na terugwijzing de zaak opnieuw moet berechten en afdoen ten aanzien van de beslissingen over het in zaak A onder 3 ten laste gelegde en de strafoplegging, met uitzondering van de aan de verdachte opgelegde schadevergoedingsmaatregel ten behoeve van [slachtoffer 3].

Beslissing

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof wat betreft de beslissingen over het in zaak A onder 3 ten laste gelegde, vernietigt de uitspraak van het hof wat betreft de strafoplegging, met uitzondering van de aan de verdachte opgelegde schadevergoedingsmaatregel ten behoeve van [slachtoffer 3], vernietigt de uitspraak van het hof voor zover ten aanzien van de aan de verdachte opgelegde schadevergoedingsmaatregel ten behoeve van [slachtoffer 3] vervangende hechtenis is toegepast, bepaalt dat ten aanzien van de schadevergoedingsmaatregel ten behoeve van [slachtoffer 3] met toepassing van artikel 6:4:20 Sv gijzeling van gelijke duur kan worden toegepast, wijst de zaak terug naar het gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak ten aanzien van de beslissingen over het in zaak A onder 3 ten laste gelegde en de strafoplegging, met uitzondering van de aan de verdachte opgelegde schadevergoedingsmaatregel ten behoeve van [slachtoffer 3], opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-05-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:765

Zaaknummer: 19/03630

Rechters: V. van den Brink, A.L.J. van Strien en M.J. Borgers

Advocaten: R.J. Baumgardt, P. van Dongen en S. van den Akker

Wetsartikelen: 288 Sv en 6 EVRM